

แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์
เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย
กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอกหญิง ดร.ชนวรรณ เทศนธรรม
นายทหารปฏิบัติการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2567

เอกสารวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ใน
ความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
โดย พันเอกหญิง ดร.ชนวรรณ เทศนธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง มนทิรา ยิ้มสมบูรณ์

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2567 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

(ทองศักดิ์ มหาวงศ์)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ

(สุเทพ ยิ่งยืน)

พันเอก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

(ธนาวัฒน์ แสงสุวรรณ)

พันเอก กรรมการ

(คมกฤษ อจลานนท์)

พันเอกหญิง กรรมการ

(มนทิรา ยิ้มสมบูรณ์)

พันเอกหญิง กรรมการ

(นวลสมร จรวงษ์)

บทคัดย่อ

- ผู้วิจัย** พันเอกหญิง ดร.ชนวรรณ เทศนธรรม
- เรื่อง** การพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- วันที่** 11 กันยายน 2567 **จำนวนคำ :** 9,479 **จำนวนหน้า :** 30
- คำสำคัญ** ความตระหนักรู้, ประชาธิปไตย
- ชั้นความลับ** ไม่มีชั้นความลับ

แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าพบว่าในหลักสูตรสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน จัดทำตามบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อให้เกิดความทันสมัยโดยอิงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และเป็นไปตามแผนปฏิบัติการกองทัพบกปี 2566 และ 2567 สภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งปัจจัยภายใน และภายนอกของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรอันได้แก่ ภารกิจต่างๆที่ไม่ได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ทัศนคติ การรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองต่างๆจากโซเชียลมีเดียที่มีความรวดเร็วและยากในการควบคุม หรือแม้แต่ปัจจัยส่วนบุคคลของทั้งนักเรียนนายร้อยและของอาจารย์ผู้สอน ล้วนส่งผลกระทบต่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยของนักเรียนนายร้อย จากแนวทางขั้นต้นผู้วิจัยเห็นว่าการใช้กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST strategies) การเรียนการสอนและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยสามารถกระตุ้นการวิเคราะห์ในทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ โดยการเรียนการสอนต้องมีการสร้างการคิดและวิเคราะห์ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความเท่าทันสื่อออนไลน์เพื่อการกลั่นกรองข้อเท็จจริงและความถูกต้องตามพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ได้รับการศึกษามา และการส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อย มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นในฐานะประชาชนที่มีภูมิสำเนาในจังหวัดนครนายก และเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างประชาชนคุณภาพของสังคมประชาธิปไตยได้

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Dachanawan Thesanathum

TITLE: Guidance for the development of lessons in the field of political science for awareness of the meaning of democracy, Department of Law and Social Sciences, Chulachomklao Royal Military Academy

DATE: 11 September, 2024 **WORD COUNT :** 9,479 **PAGES :** 30

KEY TERMS: Awareness, Democracy

CLASSIFICATION: Unclassified

Guidance for the development of lessons in the field of political science for awareness of the meaning of democracy, Department of Law and Social Sciences, Chulachomklao Royal Military Academy , it was found that in the Social Science Program for the development of the current Chulachomklao Royal Military Academy , it is based on the context of social change to be modernization based on the National Strategy (2018-2037) and The Thirteenth Plan (2023-2027), and in accordance with the Army Action Plan of 2023 and 2024. The environment, both internal and external factors the Chulachomklao Royal Military Academy, affect the teaching to meet the goals set by the curriculum, including tasks that do not meet the schedule, the educational calendar, the perception of various political situations from social media that are fast and difficult to control, or even personal factors of both cadets and teachers, all affect the awareness of the meaning of the democracy of the cadet. From the initial guidelines, the researcher saw that the use of preventive strategies (ST strategies), teaching and content related to democracy can stimulate analysis in all events that occur in society. By teaching, must create thinking and analysis. Both learners and teachers are up to date with online media to screen facts and accuracy according to the basis

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความกรุณาจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการศึกษา ตลอดจนความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พันเอก ธนาวัฒน์ แสงสุวรรณ รองผู้อำนวยการส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา พันเอกหญิง มนทิรา ยิ้มสมบุญ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำและแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลรวมถึงตรวจสอบต้นฉบับอย่างละเอียด จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง และเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ พลตรี ทนงศักดิ์ มหาวงศ์ ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก รวมทั้ง พันเอก สุเทพ ยั่งยืน ประธานคณะกรรมการสอบเอกสารวิจัยส่วนบุคคล พันเอกหญิง นवलสมร จรวงษ์ และพันเอก คมกฤษ อจลานนท์ คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล รวมทั้งท่านผู้บังคับบัญชาทุกระดับ

และที่สำคัญคือเพื่อนๆ ในวิทยาลัยการทัพบกชุดที่ 69 ทุกท่านที่ได้กรุณาให้แนวคิด ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่งในการวิจัย ทำให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
วิธีการศึกษา	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้	8
การจัดการเรียนการสอนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ ในความหมายของประชาธิปไตย ในสาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในปัจจุบัน	13
วิเคราะห์สภาพแวดล้อมแนวทางการพัฒนาบทเรียน ในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ ในความหมายของประชาธิปไตย	21
แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์ เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	22
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	
ผลการศึกษาวิจัยและเปรียบเทียบ	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 บทสรุป

ข้อเสนอแนะการวิจัย 29

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 30

เอกสารอ้างอิง

ประวัติย่อผู้วิจัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างประชาธิปไตย ในด้านที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และด้านที่ 6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ได้แก่ การรักษาความสงบภายใน ประเทศ ในประเด็นของการพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติ มากกว่าประโยชน์ส่วนตน และกระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาคในประเด็นบุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม¹ ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย² ในหมวด 1 บททั่วไป มาตรา 2 ประเทศ ไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (01) ความมั่นคง ในแผนย่อยที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ กล่าวถึงการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการพัฒนาประเทศได้ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือพัฒนาระบบงาน ด้านการข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ สามารถติดตาม แจ้งเตือนระงับยับยั้ง ป้องกันปัญหาและภัยคุกคาม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ³

สอดคล้องกับนโยบายการปฏิบัติราชการของ ทบ. ตามวิสัยทัศน์ ทบ. พ.ศ. 2580 ให้มีความสอดคล้องรองรับแผนแม่บทและ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะที่ 2 (ปี 66 - 70) จึงมีประเด็นหลักที่จะมุ่งเน้นการดำเนินการเพื่อความต่อเนื่อง และเรื่องที่จะต้องริเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 ดังนี้ (1) ให้ความสำคัญและความเร่งด่วนสูงสุดใน

การบูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงาน ด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อปกป้อง พิทักษ์ และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งเน้น การสร้างความเข้าใจ ปลุกฝังค่านิยมที่ดีให้กับประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำรงไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์ในฐานะมรดกของชาติที่ทรงคุณค่ายิ่ง และศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ พร้อมทั้งสืบสาน รักษา และต่อยอดการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนอย่างเต็มขีดความสามารถ (2) ส่งเสริมให้กำลังพลของ ทบ. ตระหนักถึงภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบัน หลักของชาติ ทั้งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รวมทั้งภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวและสังคมในภาพรวม โดยกำหนดให้มีการอบรมปลุกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ ห่วงแหน และเทิดทูนสถาบัน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และเสริมสร้างให้กับกำลังพลและครอบครัว ตลอดจน ขยายผลไปสู่ประชาชนทั่วไป⁴

90 ปีของการเมืองไทยที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นการเดินทางของระบอบการเมืองของการพัฒนาทางสังคมไทยที่มีความเป็นอัตลักษณ์ที่ทหารเข้าไปมีบทบาทเสมอในการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง หรือมีส่วนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้ภาพลักษณ์ของทหารที่มีต่อการเมืองไทยถูกมองว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยทั้งยังเป็นองค์กรที่ถูกโจมตีโดยฝ่ายเสรีสุดโต่งว่าขาดความรู้ความเข้าใจในความเป็นประชาธิปไตย

ทหารและกองทัพเป็นตัวแสดงสำคัญตัวหนึ่งในการเมืองไทย บทบาทของทหารและกองทัพในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นและกลายมาเป็นสถาบันที่มีความสำคัญ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2490 ทหารและกองทัพในสังคมไทยโดยผูกพันไว้กับรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายที่กำหนดโครงสร้างและในเชิงวัฒนธรรม ทหารและกองทัพเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลมากและเป็นผู้เล่นสำคัญในการเมืองไทย

การที่ทหารและกองทัพมีบทบาททางการเมืองไทยมาโดยตลอด และรัฐธรรมนูญในหลายฉบับยังเสริมสร้างบทบาททางการเมืองให้กับทหาร เป็นปัจจัยหนึ่งที่สร้างมุมมองจากภายนอกว่าทหารและกองทัพแทรกแซงการเมืองและทำให้ความเป็นประชาธิปไตยถดถอย แต่จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้นำทางสังคมให้เป็นไปสู่การเป็นประชาธิปไตย

อย่างเป็นทางการแต่ยังคงความเป็นไทยที่ให้ความสำคัญกับสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีให้กับ นักเรียนนายร้อยซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นนายทหารหลักของกองทัพบก โดยมีวิชาใน แขนงวิชารัฐศาสตร์อย่างวิชาหลักรัฐศาสตร์เป็นวิชาพื้นฐานที่นักเรียนนายชั้นปีที่ 1 ทุกคน ต้องรับการศึกษาในวิชานี้ มีวิชาเฉพาะสาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาอีก 3 วิชาได้แก่ การเมืองการปกครองไทย การเมืองการปกครองเอเชียอาคเนย์ และความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ และมีวิชาเลือกในสาขา ได้แก่ หัวข้อพิเศษทางรัฐศาสตร์:สถาบันทางการเมือง ของประเทศ และ การเมืองการปกครองท้องถิ่น

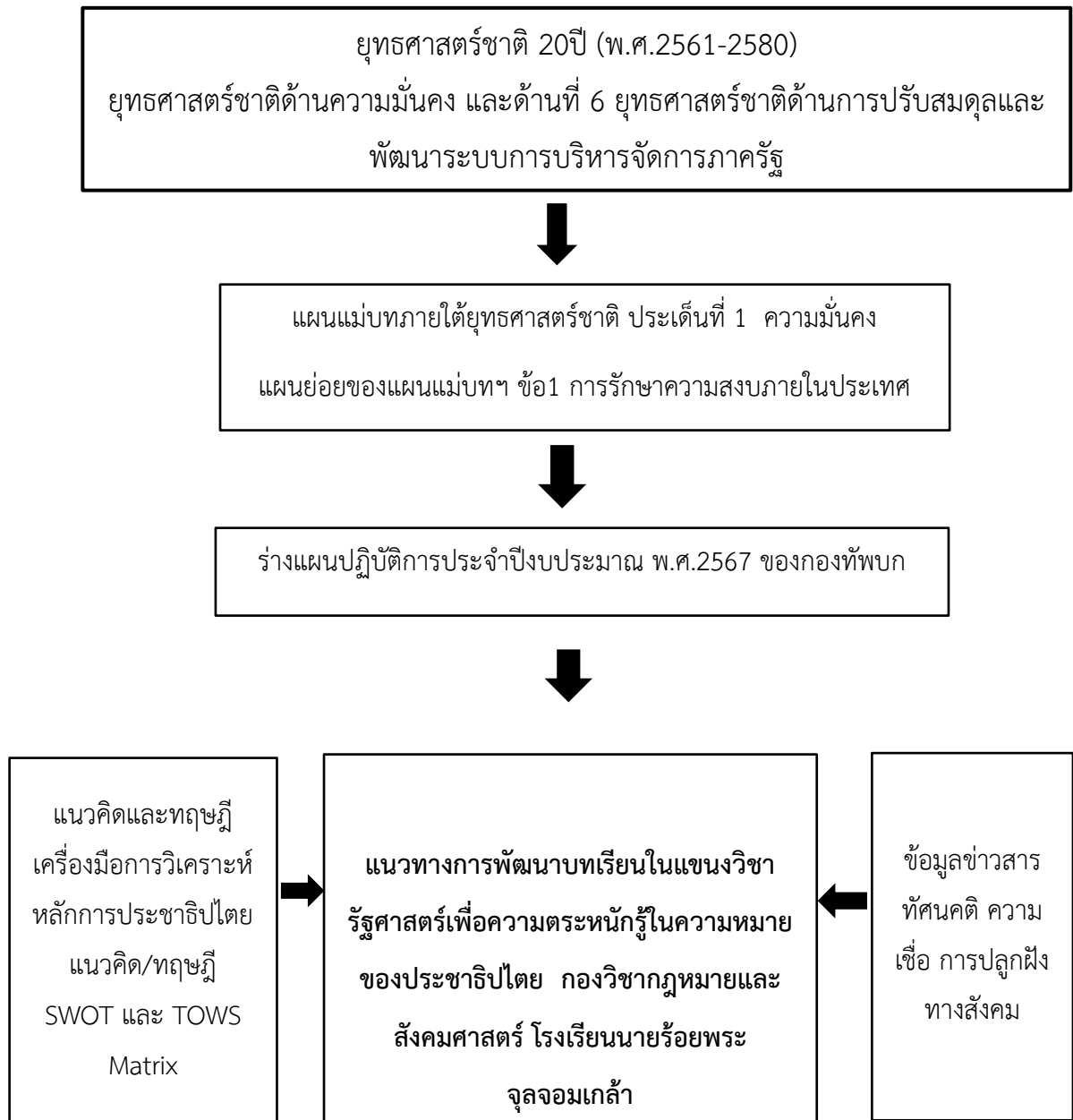
โดยบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์มีเนื้อหาเป็นแนววิชาการที่เน้นทฤษฎีทาง รัฐศาสตร์ซึ่งเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่สร้างความเข้าใจในเบื้องต้นเพื่อความเข้าใจอย่างมี หลักการในการวิเคราะห์และพิจารณาการศึกษาการเมืองการปกครอง ซึ่งการศึกษาใน หลักทฤษฎีนั้นยังไม่สามารถอธิบายเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้อย่าง ชัดเจน การพัฒนาบทเรียนจึงมีความจำเป็นเพื่อให้เกิดความทันสมัยและสามารถอธิบาย สถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันที่มีความชัดเจน โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนนายร้อย สามารถส่งต่อความรู้และแลกเปลี่ยนแนวคิดการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระ กษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้อย่างมีหลักการทางวิชาการและถูกต้อง

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์มีเนื้อหาที่สร้างการ ตระหนักรู้ในความเป็นประชาธิปไตย ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปัจจุบัน ศึกษาปัจจัยและอุปสรรคในการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์ตามหลักสูตรของ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชา รัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยในสาขาสังคมศาสตร์ เพื่อ การพัฒนากองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อ เสริมสร้างทหารยุคใหม่ที่เป็นบุคลากรสำคัญของกองทัพบก เสริมสร้างความเข้าใจในเชิง วิชาการ และพร้อมสนับสนุนให้ประชาคมการเมืองของเรามีความมั่นคงในรูปแบบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์มีเนื้อหาที่สร้างการตระหนักรู้ในความ
เป็นประชาธิปไตย ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยและอุปสรรคในการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์ตาม
หลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความ
ตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยในสาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนากองวิชา
กฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. **รูปแบบการวิจัย** ใช้การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบก กำหนด โดยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) เป็นแนวทางหลักในการวิจัย

2. **ขอบเขตการศึกษา** มุ่งศึกษาแนวทางในการพัฒนาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องตามหลักสูตรที่ใช้เพื่อการเรียนการสอนในกลุ่มวิชารัฐศาสตร์

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎี เอกสารปฐมภูมิ และเอกสารทุติยภูมิ อาทิ เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ใช้กรอบการวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ผ่านกระบวนการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูล

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม \ ระยะเวลา	ธ.ค. 66	ม.ค. 67	ก.พ. 67	มี.ค. 67	เม.ย. 67	พ.ค. 67	มิ.ย. 67
เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อการวิจัย	↔						
สอบการนำเสนอโครงร่างเอกสารวิจัย		↔					
ศึกษาค้นคว้าที่มาของปัญหา		↔	↔				
การวิเคราะห์, สังเคราะห์ข้อมูล				↔			
การสรุปผลการวิจัย					↔		
การนำเสนอผลการวิจัย						↔	
จัดทำรูปเล่ม							↔

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบเนื้อหาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์มีเนื้อหาที่สร้างการตระหนักรู้ในความเป็นประชาธิปไตย ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปัจจุบัน
2. ทราบปัจจัยและอุปสรรคในการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์ตามหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
3. ทราบแนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยในสาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนากองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เกิดขึ้นเพื่อสร้างแนวทางที่เหมาะสมในพัฒนาบทเรียนเพื่อให้ นนร.มีความเข้าใจประชาธิปไตยอย่างถูกต้องอย่างเป็นสากลและสามารถวิเคราะห์รูปแบบการเมืองแบบประชาธิปไตยในรูปแบบอื่นๆได้ ด้วยสภาวะการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยที่มีลักษณะเฉพาะ ดังนั้นความเข้าใจอย่างถ่องแท้ต่อการปกครองรูปแบบนี้จึงมีความสำคัญต่อการเกื้อหนุนให้ประชาคมการเมืองสามารถอยู่ต่อไปได้อย่างมั่นคง และการตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยตามที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีในด้านที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และด้านที่ 6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการศึกษาที่สามารถใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความตระหนักรู้ในประชาธิปไตยได้ดังนี้

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้

แนวคิดการขัดเกลาทางสังคม

การขัดเกลาทางสังคมนั้นเป็นกระบวนการในแบบทางตรงและทางอ้อมที่ในสังคมได้เรียนรู้ถึงคุณค่า กฎเกณฑ์ แบบแผน ที่กลุ่มๆ หนึ่งได้ กำหนดไว้เพื่อเป็นแบบ อย่างหรือแบบแผนของรูปแบบการปฏิบัติต่อกัน และให้คนได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองด้วย และการขัดเกลาทางสังคม หมายถึง การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพของคนในสังคมให้ เหมาะสมตามความคาดหวัง และแบบแผนบรรทัดฐานทางสังคมที่สังคมนั้นๆ เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม โดย อาจารย์ สุพัตรา สุภาพ และการขัดเกลานี้อาจทำได้โดยทางตรง (Direct Socialization) จากการอบรมสั่งสอนสังคมปฐมภูมิ (ครอบครัว) หรือทำโดยทางอ้อม (Indirect Socialization) ด้วยการกระทำเป็นแบบอย่างก็ได้ ผู้ที่มีบทบาทในการขัดเกลาทางสังคมให้กับบุคคลมีอยู่ 4 กลุ่ม คือ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน และกลุ่มอาชีพ⁵

การขัดเกลาทางสังคม หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนจากการอบรม สั่งสอนด้วยการประพฤติเป็นแบบอย่างทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้วัฒนธรรม บรรทัดฐาน ค่านิยมและแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ ที่กลุ่มหรือสังคมได้ กำหนดไว้เป็นรูปแบบของแบบแผนการปฏิบัติต่อกันทำให้บุคคลที่ได้รับการขัดเกลาแล้วสามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้

แนวคิดว่าด้วยพลเมือง⁶

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เริ่มต้นด้วยการส่งเสริมเผยแพร่ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ จนกระทั่งเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา ในคุณค่าของประชาธิปไตยว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน และ “การกล่อมเกลาทางการเมือง” (Political Socialization) หรือเรียกว่า การเรียนรู้ทางการเมือง กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองนี้ ถือได้ว่า เป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมกับมนุษย์ กล่าวคือ เป็นตัวดึงเอาวัฒนธรรมเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ หรือเป็นการขัดเกลาทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมือง⁷

แนวคิดวิถีพลเมืองแบบประชาธิปไตย

ความคิดเรื่องพลเมืองเน้นว่าสมาชิกของรัฐในระบอบประชาธิปไตยจะต้องภูมิใจในความเป็นสมาชิกของรัฐเป็นผู้มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมไม่ครอบงำผู้ใดและไม่ต้องการให้ผู้ใดครอบงำหรืออุปถัมภ์ค้ำจุนซึ่งพลเมืองต้องเข้าใจความแตกต่างของคำว่า ไพร่-ราษฎร - ประชาชน และ คำว่าพลเมืองในแต่ละระบอบการปกครองนั้นย่อมไม่เหมือนกัน พลเมืองในระบอบการปกครองอื่นที่มีใช้ระบอบประชาธิปไตยย่อมเป็นไปตามอำเภอใจของผู้เป็นเจ้าของอำนาจอของประเทศเป็นผู้กำหนด⁸ ในขณะที่ “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตยจะเป็นเจ้าของประเทศ มี สิทธิ เสรีภาพอย่างเสมอภาคกัน ซึ่งการใช้ สิทธิ เสรีภาพนั้น ต้องเป็นไปอย่างรับผิดชอบคำนึงถึงส่วนรวมเสมอ⁹ มีส่วนร่วมไม่เฉื่อยชา เข้าทำการต่างๆแทนรัฐได้ตามควรราษฎรจะคิดว่าตนเองเป็นผู้มีส่วนพลเมืองจะคิดว่าตนเองมีสิทธิ มีเสียงมีส่วนร่วมในบ้านเมือง

พลเมืองของระบอบประชาธิปไตยจะเป็นเจ้าของประเทศ จึงมีอิสรภาพในการเลือกวิถีชีวิต และมีสิทธิเสรี ภาพออย่างเสมอภาคกัน ซึ่งเป็นอิสรภาพที่ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม “ความเป็นพลเมือง”(Citizenship) หมายถึง การเป็นสมาชิก

ของสังคมที่มี อิสรภาพควบคู่กับความรับผิดชอบและมีสิทธิเสรีภาพควบคู่ กับหน้าที่ โดยมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างและเคารพกติกาในการอยู่ ร่วมกันพร้อมทั้งมีส่วนร่วมต่อความเป็นไปและการแก้ปัญหาในสังคมของตนเอง ซึ่งพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยประกอบไปด้วยลักษณะ 6 ประการ โดยคุณสมบัติ ทั้ง 6 ประการ สามารถสรุปให้ สั้นลงเหลือ 3 ประการ คือ 1) เคารพผู้อื่น – เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพความแตกต่าง เคารพหลักความเสมอภาค 2) เคารพกติกาและ 3) มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม และพึ่งตนเอง เมื่อประชาชนเป็นพลเมืองก็จะเปลี่ยนจากภวาระ หรือ ปัญหากลายเป็นพลหรือกำลังของเมือง สังคมจะเข้มแข็ง และประชาธิปไตยก็จะประสบความสำเร็จ¹⁰

แนวคิดด้วยประชาธิปไตยและความหมายของประชาธิปไตยในมุมมองต่างๆ

รูปแบบของการศึกษาในทางรัฐศาสตร์นั้น ได้ให้ความสำคัญกับชุมชนการเมือง เห็นคุณค่าของมนุษย์ ทรัพย์สินส่วนตัว ครอบครัวปัจเจกชนพลเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมือง-รัฐ-อำนาจ และยังมีการศึกษาเปรียบเทียบระบอบการปกครองของแต่ละประเทศ จุดแข็ง จุดอ่อน และบทเรียน รวมถึงรัฐในอุดมคติ

จากบริบททางการเมืองของไทยทำให้การศึกษาวิชารัฐศาสตร์มีความเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์เรื่อยมา จนกระทั่งปัจจุบัน อนุสรณ์ ลิ้มมณี ได้สรุปไว้ว่านักรัฐศาสตร์ยังต้องศึกษารัฐศาสตร์แบบเดิม คือการศึกษาเชิงความคิดทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น และสถาบันการเมือง ควบคู่กับการขยายกรอบการศึกษาที่ครอบคลุมตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก¹¹

หลักการของประชาธิปไตยจะยึดถือหลักการ พื้นฐานสำคัญคือ 1) มนุษย์มีความเท่าเทียมกัน 2) มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลสามารถที่จะปกครองตนเองได้และ 3) มนุษย์มีสิทธิเสรีภาพและจะต้องมีหลักประกันหรือการใช้เสรีภาพของตนโดยสมบูรณ์¹² หากพิจารณาประวัติศาสตร์ การเกิดระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยจะพบว่าประชาธิปไตยกำเนิดในประเทศตะวันตกที่มีการแสวงหาระบอบการปกครองที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและชีวิต และสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่งผลให้เกิดการต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ที่เป็นประชาธิปไตย ตามแนวคิดแบบประชาธิปไตย และเกิดการแทรกซึมอุดมการณ์ประชาธิปไตยไปยังส่วนต่าง ๆ ของสังคม จนทำให้ระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นที่ยอมรับ และเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม ระบบทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศ แต่ในประเทศที่ด้อยพัฒนาและกำลังพัฒนา มีลักษณะสังคมแบบ

ดั้งเดิมที่มีรูปแบบค่านิยมที่แตกต่าง จากประเทศแถบยุโรป ได้นำรูปแบบทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยแบบยุโรปมาใช้ โดยไม่ได้พัฒนาพื้นฐานของประเทศทำให้ประชาธิปไตยในประเทศอ่อนแอ¹³

จากเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักรัฐศาสตร์ของ (SS1201) ได้ให้ความหมายของประชาธิปไตยไว้ดังนี้¹⁴

ความเชื่อพื้นฐานของเสรีประชาธิปไตยแบบคลาสสิกเป็นความเชื่อพื้นฐานที่มาปัจเจกบุคคลนิยม เชื่อในความสามารถความเป็นตัวของตัวเอง เชื่อในความรู้เกี่ยวกับความจริงภายใต้อิสรเสรีของมนุษย์ ให้ความสำคัญกับเสรีภาพ ผลประโยชน์และความคิดเห็นส่วนตัว ของปัจเจกบุคคลเหนือกว่าอำนาจรัฐ และรัฐเป็นเพียงเครื่องมือที่จำเป็นในการให้ปัจเจกบุคคลมีประโยชน์สุขมั่นคงปลอดภัย ประชาชนเป็นทั้งผู้ถูกปกครองและผู้ปกครอง โดยประชาชนทุกคนยอมเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎหมายที่ประชาชนเห็นแล้วว่าเป็นธรรม และเป็นหลักประกันเสรีภาพผลประโยชน์ของพวกเขา ในบทเรียนให้ความเชื่อพื้นฐานของประชาธิปไตยไว้ทั้งหมด 8 ประการด้วยกัน คือ

1. เชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถ เน้นในการใช้เหตุผล และรู้ความต้องการของตนเอง และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีวิถีคิดที่เป็นความจริงในแบบวิทยาศาสตร์ จากความสามารถของมนุษย์เป็นเรื่องปัจเจก ที่ระบบการเมืองต้องตอบสนองประโยชน์ต่อบุคคลเป็นสำคัญ

2. เชื่อว่ามนุษย์มีอิสรภาพ เสรีภาพ และสิทธิ หมายถึงการเป็นปัจเจกนั้นต้องไม่ถูกรบงก้า มีโอกาสหรือละเว้นที่จะทำอะไรก็ได้ ภายใต้อำนาจในการกระทำที่กำหนดตามกฎหมาย นักคิดอย่าง John Stuart Mill เถลถายแห่งอรรถประโยชน์ เพื่อความสุขของคนส่วนใหญ่ ดังนั้นมนุษย์ทุกคนรู้ความต้องการของตนเองในสิ่งที่สมควร

3. เชื่อในความเสมอภาคของมนุษย์ เมื่อมนุษย์เกิดมาล้วนมีความสามารถ มีเหตุผล และรู้จักความต้องการของตนเอง ทำให้ไม่มีมนุษย์ผู้ใดอยู่เหนือผู้อื่นได้ ดังนั้น ความเสมอภาคนี้นำไปสู่อิสรภาพ เสรีภาพ และสิทธิ ที่เท่าเทียมกัน (one man one vote) ภายใต้กฎหมายที่คุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน >> ความเสมอภาคในเรื่องของโอกาส ณ จุดเริ่มต้น (input) ไม่เน้นความเสมอภาคในผลของการกระทำภายใต้โอกาส (output)

4. อำนาจของประชาคมการเมืองมาจากและเป็นของประชาชน (อำนาจอธิปไตย) จอห์น ล็อค - สัญญาประชาคม - กฎแห่งธรรมชาติ เมื่อมนุษย์ต้องการปกป้องตนเองและ

หลักประกันความสุข จึงยอมสละอำนาจหรือสิทธิ ให้กับตัวแทน(รัฐบาล)ที่มีสำนึกที่พร้อมให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อบัญญัติกฎหมาย

5. การปกครองโดยหลักกฎหมาย การกำหนดกติกาเพื่อให้สังคมเปิดโอกาสอย่างเสมอภาคและกว้างขวางและไม่ละเมิดเสรีภาพและสิทธิของกันและกัน และทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎหมายอย่างเท่าเทียม

6. รัฐบาลที่ขอธรรมมาจากความยินยอมของประชาชน โดยยินยอมที่จะอยู่ในสังคมการเมืองและยินยอมให้รัฐบาลเป็นตัวแทนทำหน้าที่กับสังคมเป็นส่วนรวม โดยประชาชนยังคงควบคุมตรวจสอบให้อยู่ในขอบเขตอำนาจเพื่อประโยชน์ของประชาชนเท่านั้น

7. เชื่อในหลักของการปกครองโดยเสียงข้างมากที่เคารพสิทธิของเสียงข้างน้อย ถือเป็นจุดประสงค์ของการใช้เสียงเพื่อลงมติต้องเป็นประโยชน์แก่ประชาชนส่วนใหญ่ ไม่ใช่ประโยชน์ส่วนตัวหรือพรรคพวก หลักเสียงข้างมากนี้ต้องมุ่งเน้นการแสวงหาแนวทางที่ประนีประนอมและให้เกียรติกันระหว่างเสียงส่วนใหญ่และเสียงส่วนน้อย

8. สิทธิในการคัดค้านและล้มล้างรัฐบาล รัฐบาลเกิดขึ้นเพื่อทำหน้าที่รักษาโอกาสสิทธิประโยชน์ของประชาชน โดยประชาชนมอบความไว้วางใจให้ใช้อำนาจแทน หากประชาชนหมดความไว้วางใจด้วยเหตุที่รัฐบาลกระทำการที่ขัดต่อประโยชน์ของประชาชน ประชาชนสามารถใช้อำนาจอธิปไตยของตนคัดค้านและถอดถอนรัฐบาลนั้นได้

การจัดการเรียนการสอนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ใน ความหมายของประชาธิปไตย ในสาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา กองวิชา กฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปัจจุบัน

ตามหลักสูตรของนักเรียนนายร้อยในปัจจุบัน มีใช้ร่วมกันทั้งหมด 2 หลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาปรับปรุงปี พ.ศ. 2563 และปรับปรุงปี พ.ศ.2566 ซึ่งการปรับปรุงหลักสูตรจะพิจารณาตามสถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาในการวางแผนหลักสูตร

1. หลักสูตรศิลปศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุงปี พ.ศ.2563)¹⁵

เป็นการปรับปรุงให้ความสำคัญต่อสถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมอันเป็นผลมาจากความเป็นพลวัตของโลกาภิวัตน์ถือเป็นสาระสำคัญในการพัฒนาและวางแผนหลักสูตร โดยการจัดการเรียนการสอนของ หลักสูตรมุ่งเน้นการตอบสนองต่อการใช้งานของกองทัพบกในมิติของการพัฒนา อันเป็นภารกิจตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย ซึ่งการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรได้ผสมความรู้ ทักษะ และอุดมการณ์ ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม ในการวิเคราะห์บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ที่นำไปสู่การประยุกต์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ เพื่อให้เกิดความสงบสุขของสังคมและประเทศชาติ สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาอย่างยั่งยืนสืบต่อไป

1.1 การพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงปี 2563

ผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกจึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุกที่มีศักยภาพ และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวิวัฒนาการของเทคโนโลยี และรองรับการแข่งขันในระบบการค้าเสรี รวมถึง แนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติในมิติต่างๆที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทุกระดับตั้งนั้นอัตลักษณ์ ของหลักสูตรที่พัฒนาจึงมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการศาสตร์วิชาในด้านสังคมศาสตร์ ด้วยกระบวนการ เรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้ นักเรียนนายร้อยได้เข้าใจกรอบการปฏิบัติหน้าที่ของกองทัพบกในด้านการพัฒนา ประกอบกับการสนับสนุนให้มีการวิจัย และการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการเสริมสร้างความรู้ให้ นักเรียนนายร้อยได้นำไปประยุกต์ต่อการทำงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตนักเรียนนายร้อยให้เป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพบก ที่พร้อมด้วยคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ดังนี้

1.2.1 มีลักษณะผู้นำที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัย มีความกล้าหาญ เสียสละ รู้และดำรงแบบ ธรรมเนียมของกองทัพ มีอุดมการณ์ในการอุทิศตนเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และประชาชนเป็นต้นแบบของนายทหารสัญญาบัตร

1.2.2 มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และความรู้พื้นฐานทางสังคมศาสตร์ ทั้งด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง และการบริหารจัดการ ที่จำเป็นต่อการบูรณาการไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาเพื่อความมั่นคง

1.3 วิชาที่จัดการเรียนการสอนในแขนงวิชารัฐศาสตร์

1.3.1 SS1201 หลักรัฐศาสตร์(Principles of Political Science) 2(2-0-4)

วิชาพื้นฐานบังคับ : -

เนื้อหา : การเมืองการปกครองรัฐโดยศึกษาเรื่องของรัฐ อันได้แก่ การรับรองรัฐ ประเภทของรัฐ อำนาจอรัฐ ลัทธิการปกครอง ศึกษาหน้าที่ของสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ และศึกษาเรื่องของระบบการเมืองใน ฐานะที่เป็นระบบย่อยของระบบสังคม ซึ่งมีหน้าที่ในการที่จะนำสังคมให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.3.2 SS 2202 การเมืองการปกครองไทย (Thai Government and Politics) 3 (3-0-6) วิชาพื้นฐานบังคับ : SS 1201

เนื้อหา : วิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองของประเทศไทย ระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น สถาบันทางการเมือง อันได้แก่ รัฐธรรมนูญ การเลือกตั้ง พรรค การเมือง กลุ่มกดดันและกลุ่มผลประโยชน์ ผ่านกรอบการวิเคราะห์จากแนวคิดและทฤษฎีต่างๆโดยบูรณาการ เข้ากับเหตุการณ์ที่สำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

1.3.3 SS3203 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ(International Relations) 3(3-0-6) วิชาพื้นฐานบังคับ : 1201

เนื้อหา : แนวคิด ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ศาสตร์และความเป็นมา ของความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ตัวแสดงและระดับตัวแสดงในเวทีความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ปัจจัยอำนาจรัฐและปัจจัย กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

นโยบายต่างประเทศและการทูต และศึกษาเหตุการณ์สำคัญต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อตัวแสดงในระดับต่างๆ ในเวทีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงระดับและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลกในบริบทด้านต่างๆ

1.3.4 SS4204 การเมืองการปกครองเอเชียอาคเนย์ 3(3-0-6) (Politics and Governments of Southeast Asia)

วิชาพื้นฐานบังคับ : SS 1201

เนื้อหา : การเมืองการปกครองของประเทศต่างๆในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันได้แก่ลาว

เวียดนาม กัมพูชา เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ บรูไน มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ โดยใช้ปัจจัยด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและแตกต่างของประเทศต่างๆในภูมิภาคนี้ การดำเนินความสัมพันธ์ทั้งในด้านความร่วมมือ ความขัดแย้ง และแนวโน้มความสัมพันธ์ในกรอบสมาชิกอาเซียนในอนาคต

2. หลักสูตรศิลปศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุงปี2566)¹⁵

สำหรับหลักสูตรปรับปรุงปี66 สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร ประกอบไปด้วย

2.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตรขึ้นอยู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ซึ่งหมายรวมถึงแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการศึกษาชาติ อันกล่าวถึงการปรับเปลี่ยนแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ โดยมีการเชื่อมโยงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาพิจารณาในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรมุ่งเน้นให้นักเรียนนายร้อยมีความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนอุดมการณ์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดความสมดุล มั่นคงและยั่งยืน เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงในยุทธศาสตร์ชาติ ที่ให้ความสำคัญต่อการสร้างขีดความสามารถให้กับประเทศในการแข่งขันผ่านแนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงนานาชาติผ่านกระบวนการในการพัฒนา และการเข้าร่วมเป็นหนึ่งในประชาคมโลกในระดับต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องซึ่งมีผลต่อการพัฒนา

เศรษฐกิจในระดับรากหญ้าด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ความร่วมมือดังกล่าวยังมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการกินดีอยู่ดีของประชากรอย่างยั่งยืน โดยมีสถานการณ์เศรษฐกิจและการค้าโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จนเกิดเป็นความท้าทายต่อความมั่นคงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงด้านสถานการณ์และการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ส่งผลให้ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด คือ การที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นประเทศสมาชิกในกลุ่มเศรษฐกิจการค้าในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก อันทำให้เกิดเขตการค้าเสรีส่งผลต่อนโยบายการบริหารจัดการของประเทศสมาชิกอย่างรอบด้าน ทั้งนี้จากการที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ได้แก่ องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ทำให้ประเทศไทยต้องก้าวเข้าสู่การแข่งขันในระดับเวทีโลก พร้อมกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ โดยการน้อมนำแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นองค์รวมของกรอบแนวทางการพัฒนา อันมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมสถานการณ์และบริบทข้างต้น ถือเป็นความมั่นคงในมิติทางเศรษฐกิจที่ประเทศไทยต้องทำให้เกิดความมีเสถียรภาพและสนับสนุนให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีขีดความสามารถอย่างรอบด้าน มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจท่ามกลางโลกและการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น ตลอดจนการสร้างให้เกิดความรู้และทักษะที่มีความเท่าทันต่อสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นเสาหลักของความมั่นคงแห่งชาติโดยตรง ดังนั้น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการการเรียนรู้ในด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในบริบทของประเทศไทยและนานาชาติที่เกี่ยวข้องด้วยการเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

เพื่อความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเป็นการพัฒนาบุคลากรที่สำคัญของกองทัพบก อันได้แก่ นักเรียนนายร้อย ให้มีความรู้และความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองตลอดจนให้นักเรียนนายร้อยมีความรู้เท่าทันต่อภาวะเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

2.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง และการทหาร สภาวะสังคมในปัจจุบันที่มีปัจจัยแวดล้อมจากยุคโลกาภิวัตน์ เป็นตัวเร่งให้เกิดความเปลี่ยนแปลงนานับประการ มีผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงของชาติ และจากสถานการณ์ทางสังคม การเมือง และการทหาร นับเป็นผลที่ส่งสะท้อนให้เห็นความชัดเจนว่า ประเทศไทยอยู่ในสภาวะการเปลี่ยนแปลงผ่านจากสภาพสังคมในรูปแบบชนบทดั้งเดิมที่เป็นชุมชนเกษตรกรรม เปลี่ยนเป็นสังคมในรูปแบบเมือง (หรือนคร) เป็นชุมชนด้านอุตสาหกรรมและการบริการมากยิ่งขึ้น วิถีชีวิตของสมาชิกในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดทั้งในระดับกายภาพและในระดับจิตใจ โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่เกิดความสมดุล ทำให้เกิดปัญหาต่อความมั่นคงของชาติ ปัญหาสำคัญโดยรวมมีพื้นฐานมาจากการล่มสลายของชุมชน สมาชิกในสังคมต้องการความสุขและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของ หรือผลประโยชน์ที่มาตอบสนองความต้องการของตนเองมากกว่าคิดถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม ขาดจิตสำนึกสาธารณะ จนบางครั้งไม่ได้คำนึงถึงความรับผิดชอบหรือความถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมลดลงอย่างมาก และก่อให้เกิดความแตกแยกทางความคิด อุดมการณ์ ตลอดจนความสามัคคีของสมาชิกในสังคม

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายและการวางกรอบปฏิบัติในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกหรือภาคีกับนานาประเทศ โดยเฉพาะการรวมกลุ่มเป็นประชาคมของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือ ASEAN ล้วนส่งผลกระทบต่อบทบาทของทหารในอนาคตเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากรัฐธรรมนูญของกลุ่มประเทศอาเซียนได้ให้การรับรองเอกสารสำคัญจำนวนสามฉบับ มีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของทหารในอนาคต หลังการรวมตัวเข้าเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว โดยมีแนวความคิดในการใช้ทรัพยากรและศักยภาพทางทหารอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติร่วมกัน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติการทางทหารของประเทศสมาชิกอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ ตลอดจนหลักเกณฑ์สำหรับสมาชิกภาพการประชุมระหว่างรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมของประเทศคู่เจรจา และแนวความคิดความร่วมมือระหว่างกลาโหมอาเซียนกับองค์กรภาคประชาสังคมในด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ เอกสารแต่ละฉบับนี้ต่างมีส่วนในการ

เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกำลังทหารในกลุ่มประชาคมอาเซียนในการเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น

ดังนั้น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการการเรียนรู้ในด้านสังคม การเมือง และการทหาร ทั้งในบริบทของประเทศไทยและนานาชาติประเทศที่เกี่ยวข้อง ด้วยการเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา เพื่อความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการพัฒนาสังคม การเมือง และการทหาร โดยเป็นการพัฒนาบุคลากรที่สำคัญของกองทัพบก อันได้แก่ นักเรียนนายร้อย ให้มีความรู้และความเข้าใจในด้านสังคม การเมือง และการทหาร ตลอดจนให้นักเรียนนายร้อยมีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคมและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในและภายนอกประเทศ อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้เกิดความสงบสุขของสังคมและประเทศชาติต่อไป

นอกจากนี้ ตามการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชา “สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา” ผลการวิจัยและข้อค้นพบสำคัญ พบว่า หน่วยใช้งานของกองทัพบกมีความต้องการนายทหารที่สำเร็จจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ที่มีคุณสมบัติในการเป็นนักพัฒนา มีภาวะผู้นำ และสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ โดยต้องมีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนบุคลิกลักษณะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่าง ๆ ได้ และยังคงสามารถธำรงอุดมการณ์ในการทำงาน เพื่อตอบสนองภารกิจของหน่วยและกองทัพบกได้อย่างเป็นรูปธรรม จากสถานการณ์และพันธกิจ และคุณลักษณะตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

2.2 วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตนายทหารสัญญาบัตรให้เป็นนายทหารหลักของกองทัพบก ที่พร้อมด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

2.2.1 มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี ทางด้านสังคมศาสตร์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง วัฒนธรรม และการบริหาร ตลอดจนความรู้ด้านกฎหมายในลักษณะการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อให้เกิดทักษะ ความรู้ และความสามารถในการประยุกต์ผลการเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน หน่วยงานองค์กร ตลอดจนกองทัพบก เพื่อ

สร้างความมั่นคงตามแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อการป้องกันและปราบปราม การก่อความไม่สงบ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และสามารถอยู่ร่วมกับ ประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี

2.2.2 มีความรู้ความเข้าใจด้านกระบวนการวิจัยอย่างเพียงพอ พร้อมนำไป ประยุกต์ใช้ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งสามารถนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์หา ข้อสรุป เพื่อทำความเข้าใจชุมชนหรือเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้ง ทางด้านการพัฒนาและเป็นพื้นฐานด้านงานข่าวกรองทางการทหาร

2.2.3 มีความรู้ความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล และ หลักการประชาสัมพันธ์ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเพื่อการสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างประชาชนกับกองทัพ

2.2.4 มีคุณธรรม จริยธรรม อุทิศตน และภาวะผู้นำในการเป็นนายทหารสัญญา บัตรในฐานะผู้บังคับหน่วยระดับหมวด

2.2.5 มีความสามารถในการนำเสนอความคิดเห็นในที่ประชุมทั้งทางด้านทหารและในที่ สาธารณะรวมทั้งการมีส่วนร่วมต่อการแสดงความคิดเห็นหรือข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ในเวที หรือประชาคมต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืน

2.2.6 มีความรู้ในด้านวิชาทหาร สามารถเป็นผู้บังคับบัญชา และนำหน่วยทหารระดับ หมวดปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความรู้พื้นฐานของเหล่าทั้งทางเทคนิค และยุทธวิธี ตลอดจนวิทยาการทหารอย่างกว้าง ๆ ที่จำเป็นต่อการรับราชการในช่วงแรก และมีพื้นฐานต่อการศึกษาเพิ่มเติมหรือการศึกษาเฉพาะด้านจากโรงเรียนเหล่าสาย วิทยาการต่อไป

2.3 วิชาที่จัดการเรียนการสอนในแขนงวิชารัฐศาสตร์

2.3.1 SS 1201 หลักรัฐศาสตร์ (Principles of Political Science) 2(2-0-4)

วิชาพื้นฐานบังคับ : -

เนื้อหา : แนวทางการศึกษาทางรัฐศาสตร์ รัฐและองค์ประกอบของรัฐ รูปแบบของรัฐและ รัฐบาล สถาบันทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ลัทธิการปกครองที่ถูก นำมาใช้โดยรัฐในสังคมโลก ทฤษฎีระบบการเมืองเพื่อนำไปใช้วิเคราะห์กระบวนการ ขับเคลื่อนของรัฐในรูปแบบการเมืองการปกครองต่าง ๆ หลักการการเลือกตั้งที่เป็นไปตาม กระบวนการประชาธิปไตย บทบาททหารในกรอบคิดประชาธิปไตย

2.3.2 SS 2202 การเมืองการปกครองไทย (Thai Government and Politics) 3 (3-0-6) วิชาพื้นฐานบังคับ : -

เนื้อหา : วิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองของประเทศไทย ระบบการบริหารราชการแผ่นดิน สถาบันทางการเมืองที่สำคัญของประเทศไทยในปัจจุบัน กรอบการวิเคราะห์จากแนวคิดและทฤษฎีทางการเมือง เหตุการณ์ที่สำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม บทบาทหน้าที่ของทหารที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ

2.3.3 SS 3203 ความร่วมมือของไทยและอาเซียนในการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม 3(3-0-6) (Thailand and ASEAN Cooperation in Development)

วิชาพื้นฐานบังคับ : SS 1201

เนื้อหา : นโยบายทางการเมืองของไทยต่อภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ในช่วงสงครามเย็นจนถึงปัจจุบัน ความเป็นมาและบทบาทขององค์การอาเซียนในการร่วมมือพัฒนาของประเทศสมาชิก รวมถึงความสัมพันธ์ขององค์การอาเซียนต่อประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ โดยใช้ปัจจัยด้านความร่วมมือในการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

2.3.4 SS 4204 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับการทหาร 3 (3-0-6) (International Relations and Military Affairs)

วิชาพื้นฐานบังคับ : SS 1201

เนื้อหา : แนวคิดทฤษฎีและความเป็นมาของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตัวแสดงและระดับตัวแสดงในเวทีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญ ปัจจัยอำนาจรัฐและปัจจัยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นโยบายต่างประเทศและการทูตโดยมุ่งเน้นถึงบทบาทของทหารในฐานะที่เป็นเครื่องมือของรัฐ วิเคราะห์กรอบความร่วมมือและความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

โดยทั้งสองหลักสูตรมีวิชาหลักรัฐศาสตร์ SS1201 เป็นพื้นฐานในการศึกษาบทเรียนเกี่ยวกับประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน โดยการสอนเน้นการบรรยายโดยมีสื่อการสอนเป็น PowerPoint ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. รูปแบบการปกครอง 6 แบบของอริสโตเติล
2. รูปแบบรัฐ
3. รูปแบบรัฐบาล
4. พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มกดดัน

5. ทฤษฎีระบบ
6. ลัทธิประชาธิปไตย

สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปัจจุบัน การเรียนการสอนในแขนงวิชารัฐศาสตร์ของกองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ตามหลักสูตรปรับปรุงปี2563 และหลักสูตรปรับปรุงปี2566 ยังคงมีวิชาที่กลุ่มแขนงวิชารัฐศาสตร์รับผิดชอบจำนวน 4 วิชา โดยวิชาที่เป็นวิชาบังคับพื้นฐานคือ วิชาหลักรัฐศาสตร์ 2 หน่วยกิต จัดการเรียนการสอน 1 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวนรวม 30 ชม. ในภาคการศึกษาที่1 ในแต่ละปีการศึกษา โดยวิชาบังคับและวิชาเลือกในสาขาอีก 3 วิชา มีจำนวนหน่วยกิตวิชาละ 3 หน่วยกิต จำนวนรวม 45 ชม. ในแต่ละภาคการศึกษา เนื่องจาก นนร.มีภารกิจเพิ่มเติมจำนวนมากซึ่งในทางปฏิบัติ ทำให้จำนวนชม.ที่ทำการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามที่ตั้งไว้ และการหาเวลาเรียนทดแทนเป็นไปได้ยาก ทำให้การเรียนการสอนให้เป็นไปตามเนื้อหาที่กำหนดหลักสูตรถูกเร่งรัดให้ได้สาระสำคัญแต่ในรายละเอียดต้องถูกจำกัดด้วยเวลาที่ลดลง การจำกัดด้วยเวลาเป็นปัจจัยภายในสำคัญที่ทำให้การลงรายละเอียดในบทเรียนไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ในส่วนของปัจจัยภายนอกของ นนร.แต่ละนาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองมีผลกระทบต่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยของนนร. หมายรวมถึงรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในประเทศไทยด้วย

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมแนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยปัจจัย SWOT Analysis

จุดแข็ง (Strength) พบว่าจากบทเรียนและเอกสารการสอนได้ครอบคลุมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย รวมทั้งมีการนำแนวทางวิเคราะห์ทางการเมืองไทยมาประกอบการสอนเพื่อให้ นนร.มีความเข้าใจในการเมืองแบบประชาธิปไตยในประเทศไทยตามเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น และยังสามารถเปรียบเทียบรูปแบบการเมืองของรัฐเพื่อนบ้าน และรัฐอื่นๆได้ โดย นนร. สามารถแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดกับ

อาจารย์ในหัวเวลาดังกล่าวได้ตลอดเวลา ผ่านสื่อสังคมออนไลน์และระบบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดในรูปแบบโรงเรียนประจำ

จุดอ่อน (Weakness) พบว่าเวลาการศึกษาในชั้นเรียนอาจถูกแทรกด้วยภารกิจเร่งด่วนทำให้เวลาการศึกษาลดลง จนทำให้เนื้อหาการเรียนถูกตัดทอนเพื่อความกระชับ และไม่มีเวลาอธิบายได้ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้นักเรียนไม่ได้รับความเข้าใจอย่างแจ่มชัดเนื่องจากมีเวลาในการทดแทนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่น้อยลง

โอกาส (Opportunity) พบว่าในหลักสูตรของ รร.จปร. ให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามสถานการณ์และสนับสนุนแผนระดับที่สองและสาม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 และแผนปฏิบัติราชการกองทัพบกปี พ.ศ.2566 ซึ่งทาง รร.จปร.ได้ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนได้ โดยเนื้อหาของรายวิชาในแขนงวิชารัฐศาสตร์สามารถเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาประเทศในทุกระดับ

ภัยคุกคาม (Threat) พบว่าเมื่อมีการบริโภคสื่อสังคมออนไลน์โดยการขาดการใช้ความรู้ในการวิเคราะห์จากความรู้ ความเข้าใจบทบาท และความสำคัญของการเมือง การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นำไปสู่ความเข้าใจที่ผิดและบิดเบือนความจริง ส่งผลต่อ นนร.ที่อยู่ในวัยรุ่นที่ให้ความสำคัญและเอนเอียงไปกับกระแสสังคมออนไลน์ ส่งผลกระทบต่อกองทัพบกและความมั่นคงของประเทศชาติโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

การวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา

จากการวิเคราะห์ข้างต้น สามารถสร้างแนวทางในการพัฒนาบทเรียนที่สร้างความตระหนักรู้ในความความเป็นประชาธิปไตยในการผลิต นนร.ที่เป็นบุคลากรสำคัญของกองทัพบก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา โดยใช้ SWOT Analysis และ TOWS Matrix สามารถพิจารณาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อ

แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย เพื่อให้นักเรียนนายร้อยมีความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย

1. การใช้กลยุทธ์เชิงรุก (SO strategies) จัดการเรียนการสอนที่เข้มข้นเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ครบถ้วนและเน้นแนวทางด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่นำไปสู่ความเข้าใจตามจุดมุ่งหมายของแผนในระดับที่ 2 และ 3 ผลิตรายการนักเรียนนายร้อยที่สามารถผลักดันการดำเนินการตามแผนของกองทัพบกประสบความสำเร็จ

2. การใช้กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO strategies) การจัดสรรเวลาให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติประจำของ นนร.อย่างเคร่งครัด และทำกิจกรรมนอกเหนือการศึกษาตามห้วงเวลาที่กำหนดอย่างคุ้มค่า รวมถึงการประสานสอดคล้องของหน่วยงานต่างๆในการควบคุมบังคับบัญชา นนร.ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมแผนในระดับต่างๆและตอบสนองการปฏิบัติในการผลิต นนร.ได้ครบถ้วน จะทำให้กองทัพบกได้บุคลากรที่ตรงความต้องการอย่างสมบูรณ์

3. การใช้กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST strategies) การเรียนการสอนและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยสามารถกระตุ้นการวิเคราะห์ในทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ โดยการเรียนการสอนต้องมีการสร้างการคิดและวิเคราะห์ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความเท่าทันสื่อออนไลน์เพื่อการถ่วงดุลข้อเท็จจริงและความถูกต้องตามพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ได้รับการศึกษามา

4. การใช้กลยุทธ์เชิงรับ (WT strategies) เนื่องจากภารกิจนอกตารางมีอยู่เสมอ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนนร. ควรมีความเข้าใจหลักสูตรของ นนร. ที่เป็นไปตามแผนระดับที่ 2 และ 3 และสามารถสอดแทรกความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยให้กับนนร. อย่างถูกต้องได้ทุกเมื่อที่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในสื่อสังคมออนไลน์

จากการวิเคราะห์ด้วย SWOT analysis และ TOWS matrix การใช้กลยุทธ์เชิงป้องกันเพื่อพัฒนาให้เนื้อหาสร้างความตระหนักรู้แก่นนร.ได้และยังเสริมสร้างศักยภาพของอาจารย์ผู้สอนให้เตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนในเหตุการณ์ทางการเมืองที่เป็นไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน เพื่อให้ทั้งนนร.และอาจารย์มีส่วนร่วมการเรียนและนำไปสู่การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองโดยใช้ความรู้และความเข้าใจจากบทเรียนเพื่อให้ นนร.ได้เข้าใจในรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างถูกต้องในทุกรูปแบบ

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากวิเคราะห์ด้วยSWOT analysis และ TOWS matrix แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าโดยศึกษาจากเอกสารปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ตลอดจนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีต่อการเรียนการสอน ทำให้ทราบว่า การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ส่งเสริมการวิเคราะห์โดยใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในบทเรียนจำเป็นต้องทำควบคู่ไปทั้งนร.และอาจารย์ผู้สอน

บทความของคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง “พฤติกรรมประชาธิปไตย”¹⁷ กล่าวว่า งานวิจัยในประเทศไทยพบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย มีความสำนึก และกระตือรือร้น สนใจในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนนักเรียนนายร้อยทหารบกและนักเรียนนายเรือ มีทัศนคติทางการเมืองทั้งแบบอำนาจนิยมและประชาธิปไตยอยู่ในคนเดียวกัน แต่มีความโน้มเอียงไปทางอำนาจนิยมมากกว่าประชาธิปไตย และข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เมื่อบุคคลต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง บุคคลจะต้องการข่าวสารเพิ่มมากขึ้น โดยสิ่งที่ทำให้บุคคลเลือกรับสื่อต่าง ๆ ได้แก่ ทัศนคติและประสบการณ์เดิมของตน ครอบครัว สังคม วัฒนธรรม อายุ เพศ ภูมิฐานะ ตลอดจนการศึกษา

ทั้งนี้ อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้นไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง แต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม Klapper (1966)¹⁸ กล่าวว่า มีปัจจัยต่าง ๆ ที่กั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้แก่ ความมีใจโน้มเอียง/การเลือกของผู้รับสาร ผู้นำความคิดเห็นของคนในสังคม และธุรกิจด้านสื่อมวลชน (ว่ามีลักษณะเสรีหรือผูกขาดการนำเสนอข่าวสาร)

นอกจากนี้ อิทธิพลที่สื่อมวลชนมีต่อประชาชนเป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น คือสื่อจะสนับสนุนทัศนคติ ค่านิยม และแนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชนให้มีความเข้มแข็งขึ้น พร้อมทั้งจะแสดงให้เห็นปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอหรือมีโอกาสที่เหมาะสม การทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงนั้น สื่อมวลชนจะสามารถมีอิทธิพลได้เมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่แล้ว สื่อมวลชนเพียงแต่เป็นผู้เสนอหนทางในการ

เปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเท่านั้น และสื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ให้แก่ประชาชนได้ก็ต่อเมื่อ บุคคลนั้น ๆ ไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน และบุคคลต้องได้รับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อย ๆ เพราะการสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่เป็นอิทธิพลในลักษณะสะสมให้ก่อให้เกิดผลได้ในทันทีหรือระยะเวลาอันสั้น

ประชาธิปไตยกับบทบาทสถานศึกษาและชุมชนในการพัฒนาส่งเสริมอัตลักษณ์วิถีไทย¹⁹ของ รศ.ดร.ไยอนงค์ ทิมสุวรรณ²⁰ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับนักเรียนในสถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและที่สำคัญคนในชุมชนซึ่งจะสามารถเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างต้นแบบที่ดีในสังคมให้เด็กและเยาวชนได้ซึมซับวิถีของประชาธิปไตยในทุกมิติทุกระดับอย่างแท้จริง และยังเป็นการพัฒนาส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยแบบไทยซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีชีวิตไทยที่ยั่งยืนของชุมชนได้อีกทางหนึ่งด้วย โดยต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้งด้านวิถีชีวิตและระบบประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์อย่างแท้จริง จึงเขียนบทความนี้เพื่อเป็นแนวความคิดในการสร้างเสริมประชาธิปไตยทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับชุมชนต่อไปอย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีแนวความคิดในการพัฒนาปลูกฝังประชาธิปไตยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนดำเนินการสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผน กำหนดแนวทางร่วมกับคณะครูมีการแต่งตั้งทีมงานอย่างเหมาะสมชัดเจน และควรมีการเตรียมวางแผนงานร่วมกับทุกฝ่าย มีการสำรวจหาข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติมีการสร้างความตระหนัก จิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับครูทุกคน ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และควรนำครูไปทัศนศึกษาดูงาน

2. การดำเนินงานสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนตามแผนงานที่วางไว้จัดกิจกรรมฝึกให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่มควรให้ทุกคนมีส่วนร่วม ควรดำเนินการอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องอย่างจริงจัง

3. การวางแผนจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาประชาธิปไตยสู่ชุมชน

4. โรงเรียนควรจัดให้มีคณะกรรมการประเมินผลการสร้างเสริมประชาธิปไตย และผู้บริหารควรติดตาม ควบคุมกำกับดูแล งานสร้างเสริมประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง ตามแผนงานการประเมิน

5. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้วิธีการประชาธิปไตยในห้องเรียนการทำโครงการ การทำงานเป็นกลุ่ม เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมวิถีชีวิตประชาธิปไตย และผู้บริหารสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเองกับ คณะครูนักเรียนให้เป็นตัวอย่างวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

6. สนับสนุนให้ครูนักเรียน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างใกล้ชิด ผู้บริหาร ควรเข้าไปเป็นที่ปรึกษาให้แก่ชุมชน เพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยในชุมชน

แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนงวิชารัฐศาสตร์ของโรงเรียนนายร้อย

จากบทความ “สำรวจตลาดการเมืองคนรุ่นใหม่ตอนที่1 กระทบวงวัยรุ่น” ตลาด ประชากรคนรุ่นใหม่ 1 ใน 3 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด²⁰

ปัจจุบันประชากรไทย 15-19 ปี และ 20-24 ปี รวมกันราว 9,000,000 คน โดย กลุ่มแรกมีส่วนมากกว่า และในฤดูกาลเลือกตั้งครั้งหน้า คนอายุ 15 ปีในตอนนี้จะมีอายุ ครบ 18 ปี ซึ่งเลือกตั้งได้แล้ว หากรวมกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ 25-29 ปีอีกราว 5,000,000 คน ประชากรกลุ่มนี้จะมีจำนวนรวมกันกว่า 15 ล้านเสียงภายในอีก 3 ปีข้างหน้า

หากดูจากสถิติการเลือกตั้งทั่วไป ปี 2562 จำนวนผู้มาใช้สิทธิ 38,268,366 (74.69%) จาก 51,239,638 เสียง จะเห็นว่า 15 ล้าน ในจำนวนรวม 51 ล้าน คิดเป็น 1 ใน 3 ของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งหมด และมีแนวโน้มที่ตัวเลขดังกล่าวจะสูงขึ้น จากสถานการณ์ความตื่นตัวทางการเมืองในระดับโลกหลัง ยังไม่รวมกลุ่มคนหลากหลายอีก จำนวนมากที่อยากเห็นประชาธิปไตยเต็มใบผ่านผู้แทนที่มีอาชีพและโดดเด่น

ซึ่ง นนร.จัดเป็นกลุ่มประชากรวัยรุ่นที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีมีผลต่อความคิดและทัศนคติทางการเมืองอย่างมาก จากบทความ “Political Entrepreneur นวัตกรรมก็รู้เรื่อง การเมืองก็แอด ทิป” โดย วิภาพรรณ วงษ์สว่าง เสนอไว้ว่า การเติบโตของเทคโนโลยีไม่ได้ส่งผลกระทบแค่ ในเรื่องเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังทำให้โครงสร้างทางการเมืองสั่นคลอนด้วย อย่างเช่น การ เกิดขึ้นของโซเชียลมีเดียทั้งเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ส่งผลให้เกิด “อาหรับสปริง” ขึ้นมาแล้ว เมื่อ 10 ปีก่อน ที่ทำให้ประเทศอาหรับทั้งในเอเชียตะวันตกและแอฟริกาเปลี่ยนแปลงผู้นำ

ทางการเมือง รวมถึงเกิดเหตุประท้วงในหลายประเทศ และทำให้ผู้นำของโลกยุคใหม่ จะไม่ใช่นักการเมืองเพียงอย่างเดียว แต่ต้องเป็นคนที่เชี่ยวชาญนวัตกรรม และมีพาวเวอร์ทางการเมืองด้วย ซึ่งเรียกว่า political entrepreneur (ผู้ประกอบการทางการเมือง) ดังนั้นโซเซียลมีเดียจึงมีบทบาทสำคัญต่อทัศนคติของนร.ในปัจจุบัน แนวทางเพื่อพัฒนาบทเรียนสามารถดำเนินการได้หลายแนวทาง²¹ได้แก่

1. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ตามบทเรียนเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์โดยใช้ความรู้ในการวิเคราะห์
2. การสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนรอบข้างซึ่งเป็นพื้นที่ของจังหวัดนครนายก ซึ่ง นร.ถือเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครนายก
3. กิจกรรมหลังบทเรียนสามารถให้อาจารย์ผู้สอนและนร.ได้มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดโดยใช้เหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่นำไปสู่ความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยให้มากขึ้น
4. การใช้โซเซียลมีเดียในการการแสดงออกในแนวคิดประชาธิปไตยที่เป็นการตั้งกระทู้เพื่อให้ นร.ได้แสดงออกระหว่างนร.ด้วยกันและกับอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ในส่วนวิชาอื่นๆที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมและสร้างให้เป็นแนวทางกล่อมเกลாதงสังคมของ รร.จปร.ในการเสริมสร้างรูปแบบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้

บทที่ 4

บทสรุป

ภาพรวมและบริบทในการศึกษาวิจัยในเรื่อง แนวทางการพัฒนาบทเรียนในแขนง วิชารัฐศาสตร์ เพื่อความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตย กองวิชากฎหมายและ สังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าพบว่าในหลักสูตรสังคมศาสตร์เพื่อการ พัฒนาปรับปรุงปี 2563 และปรับปรุงปี 2566 ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จัดทำตามบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อให้เกิดความทันสมัยที่สุดเท่าที่จะ เป็นไปได้โดยอิงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งเป็นแผนระดับที่ 1 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ส่วนรายละเอียดในหลักสูตรนั้นสามารถตอบโจทย์ในแผน แม่บทด้านความมั่นคงได้และเป็นไปตามแผนปฏิบัติการกองทัพบกปี 2566 และ 2567 ด้วย

แต่ด้วยสภาพแวดล้อมต่างๆของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีปัจจัยทั้ง ภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนให้เป็นที่น่าพอใจตามที่ กำหนดไว้ตามหลักสูตร อันได้แก่ ภารกิจต่างๆที่ไม่ได้เป็นที่กำหนดไว้ปฏิทิน การศึกษา การรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองต่างๆจากโซเชียลมีเดียที่มีความรวดเร็วและ ยากในการควบคุม หรือแม้แต่ปัจจัยส่วนบุคคลของทั้งนร.เอง และของอาจารย์ผู้สอน ล้วนส่งผลต่อการตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยของ นร.

เมื่อศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อแนวทางการพัฒนาบทเรียนพบว่า

1. แนวคิดการขัดเกลาทางสังคม สามารถสร้างความตระหนักรู้ให้กับสังคมได้ดี ซึ่ง การขัดเกลาทางสังคม หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนจากการอบรม สั่งสอนด้วยการ ประพฤติเป็นแบบอย่างทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้วัฒนธรรม บรรทัด ฐาน ค่านิยมและแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ ที่กลุ่มหรือสังคมได้ กำหนดไว้เป็นรูปแบบของ แบบแผนการปฏิบัติต่อกันทำให้บุคคลที่ได้รับการขัดเกลาแล้วสามารถดำรงชีวิตร่วมกันใน สังคมได้ และสถานศึกษาเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทในการขัดเกลาทางสังคมรองจาก ครอบครัว

2. แนวคิดที่ว่าด้วยพลเมือง พลเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีลักษณะที่แตกต่างจากพลเมืองที่อยู่ในการปกครองแบบอื่น พลเรือนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะเป็นเจ้าของประเทศ มีสิทธิเสรีภาพอย่างเสมอภาคกัน ซึ่งมีความรับผิดชอบค้ำประกันถึงส่วนรวมเสมอ เคารพต่อกติกาและกฎระเบียบของสังคม เคารพสิทธิของผู้อื่น เคารพต่อความเสมอภาค และพร้อมมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคม รู้จักพึ่งตนเอง เพื่อพร้อมมีพลังในการสร้างสังคมให้เข้มแข็ง

3. การเรียนการสอนวิชารัฐศาสตร์ในประเทศไทย วิชารัฐศาสตร์ที่มีการเรียนการสอนอยู่ในประเทศไทยเป็นการเรียนการสอนที่ใช้ทั้งแนวทางอุดมคติแบบดั้งเดิม คือ การศึกษาเชิงความคิดทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น และสถาบันการเมือง ควบคู่กับการศึกษาการเมืองตามความเป็นจริง โดยการขยายกรอบการศึกษาที่ครอบคลุมตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก

จากแนวทางข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าการใช้กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST strategies) การเรียนการสอนและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยสามารถกระตุ้นการวิเคราะห์ในทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ โดยการเรียนการสอนต้องมีการสร้างการคิดและวิเคราะห์ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความเท่าทันสื่อออนไลน์เพื่อการถ่วงถ่วงข้อเท็จจริงและความถูกต้องตามพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ได้รับการศึกษามา และการส่งเสริมให้ นนร.มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นในฐานะประชาชนที่มีภูมิปัญญาในจังหวัด นครนายก ควรเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างประชาชนคุณภาพของสังคมประชาธิปไตยได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. การศึกษาในวิชาของแขนงวิชาทางรัฐศาสตร์ให้กับนร.ในสาขาอื่นๆ ทำให้เมื่อมองภาพรวมของ รร.จปร.ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพบกได้มีการดำเนินนโยบายเพื่อสนับสนุนให้ยุทธศาสตร์ชาติ20ปี ในประเด็นความมั่นคงสามารถสร้างความตระหนักรู้ในความเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

2. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ให้กับ นนร.โดยผลักดันให้ทั้งอาจารย์ผู้สอนและนร.แลกเปลี่ยนความคิดบนพื้นฐานของบทเรียน และทฤษฎีที่ถูกต้อง และมีลักษณะของความมีภาวะวิสัยสูงให้ได้มากที่สุด โดยมีความเป็นกลางทางการเมือง และไม่เอนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง

3. การออกแบบบุคลากรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแล นนร.ให้มีความเข้าใจเนื้อหาของพระราชบัญญัติที่เป็นสากลและมีทฤษฎีรองรับ ถือเป็น การเสริมสร้าง ถ่ายทอด และกล่อมเกลาวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยได้ดี

4. ควรมีการสนับสนุนให้กิจกรรมของ นนร.ที่ถือเป็นประชาชนในจังหวัดนครนายกมีส่วนร่วม กับกิจกรรมของท้องถิ่นให้มากขึ้นเพราะเป็นการบ่มเพาะความเป็นประชาธิปไตยทางหนึ่ง

5. สามารถสร้าง นนร.ที่เป็นบุคลากรของกองทัพบกที่เป็นประชาชนต้นแบบในการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความเข้มแข็งในความเป็นประชาธิปไตยที่ถูกหลักการอย่างแท้จริงในทิศทางที่ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนทั่วไปได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยที่ชี้ให้เห็นปัจจัยทางด้านหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในการสร้างความตระหนักรู้ในความหมายของประชาธิปไตยที่นำไปสู่แนวทางในการพัฒนาบทเรียนต่อไปซึ่งหากต่อยอดการวิจัยสามารถศึกษาแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของ นนร.

2. ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปสู่การศึกษามุมมองและทัศนคติของนักเรียนทหารที่เป็นกลุ่ม Gen ใหม่ เพื่อส่งเสริมการเมืองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับตัวของกองทัพให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปสู่การสร้างประชาชนต้นแบบในสังคมที่มีความตระหนักรู้ในความหมายของการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้

เอกสารอ้างอิง

- 1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา). ตุลาคม 2561
เข้าถึงได้จาก
http://nscr.nesdc.go.th/wpcontent/uploads/2023/06/NS_PlanOct2018.pdf
- 2 รัฐธรรมนูญฉบับปีพุทธศักราช 2560
- 3 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เข้าถึงได้จาก
<http://nscr.nesdc.go.th/master-plans/>
- 4 แผนปฏิบัติการราชการ กองทัพบก (พ.ศ. 2566-2570) เข้าถึงได้จาก
<https://oac.rta.mi.th/data/2023/03/2303150881623253816232---2566---.pdf>
กองทัพบก นโยบายการปฏิบัติงานของ พลเอก เจริญชัย หินเธาว์ ผู้บัญชาการทหารบก. 2567
- 5 การขัดเกลาทางสังคม สุพัตรา สุภาพ
http://www.digitalschool.club/digitalschool/social2_1_1/m4_1/content/lesson2/p2-3.pdf
- 6 ChiangMai University
http://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2560/poli91060nakar_ch2.pdf
- 7 จุลสารวัฒนธรรมทางการเมือง 2556 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 8 จุลสารความเป็นพลเมืองในวิถีระบอบประชาธิปไตย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 9 ChiangMai University
http://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2560/poli91060nakar_ch2.pdf
- 10 edu.kpru.ac.th/journal/articles/2-201909231569208083.pdf
- 11 อนุสรณ์ ลีมนณี 2542 การอธิบายกับการวิเคราะห์ทางการเมือง: ข้อพิจารณาเบื้องต้นใน
เชิงปรัชญาสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โครงการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 12 นิยม รัฐอมฤต 2553. การปกครองระบอบประชาธิปไตยในนานาประเทศ. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- 13 อุกฤษฏ์ ปัทมานนท์, พรพิมล ตรีโชติ 2524.เอเชียตะวันออกเฉียงใต้:กระบวนการเป็นประชาธิปไตยและการเมืองสมัยใหม่.สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 14 เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักรัฐศาสตร์ (SS1201) ปรับปรุงปี2558 กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- 15 หลักสูตรศิลปศาสตรเพื่อการพัฒนา(ปรับปรุงปี2563)โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- 16 หลักสูตรศิลปศาสตรเพื่อการพัฒนา(ปรับปรุงปี2566)โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- 17 <https://www.psy.chula.ac.th/th/feature-articles/democratic-behavior>
- 19 ไยอนงค์ ทิมสุวรรณ ประชาธิปไตยกับบทบาทสถานศึกษาและชุมชนในการพัฒนาส่งเสริมอัตลักษณ์วิถีไทย สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
- 20 บทความสำรวจตลาดการเมืองคนรุ่นใหม่ตอนที่1 กระทรวงวัยรุ่น (<https://thaipublica.org/2020/12/newground14/>)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอกหญิง ดร.ชนนวรรณ เทศนธรรม
วัน เดือน ปีเกิด	17 พฤศจิกายน 2518
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2540	รัฐศาสตรบัณฑิต (การระหว่างประเทศ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2543	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (European Studies) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2547	Master of Science (Management) University of Saint Mary, Kansas USA.

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2544 - 2551	รักษาราชการอาจารย์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ. 2551 - 2563	อาจารย์ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า
พ.ศ. 2563 - 2564	รองผู้อำนวยการกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2564 - ปัจจุบัน	นายทหารปฏิบัติการ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า
----------------------	---